

<i>Mateřská škola Ostrava, Špálova 32, příspěvková organizace</i>	
Školní vzdělávací program 2022 - 2025	
Č. j.: MŠŠŘ 1/2021	Spisový znak 3.1.1 skartační znak A10
Vypracoval:	Karnovská Jarmila
Schválil:	Karnovská Jarmila
Pedagogická rada projednala dne:	25. 8. 2022
ŠVP nabývá platnosti ode dne:	26. 8. 2022
ŠVP nabývá účinnosti ode dne:	1. 9. 2022

Špálováčci objevují svět

Š - šťastní
P - přátelští
Á - aktivní
L - laskaví
O - odvážní
V - výjimeční
Á - akční
Č - čiperní
C - cílevědomí
I - inteligentní

Obsah školního vzdělávacího programu

1. Identifikační údaje školy	str. 3
2. Charakteristika školy	str. 4
3. Podmínky a organizace vzdělávání	str. 5
3.1 Věcné podmínky	str. 5
3.2 Životospráva	str. 6
3.3 Psychosociální podmínky	str. 7
3.4 Organizační chod	str. 8
3.5 Personální a pedagogické zajištění	str. 12
3.6 Řízení školy	str. 12
3.7 Spolupráce se zákonnými zástupci	str. 13
4. Charakteristika vzdělávacího programu	str. 14
4.1 Cíle vzdělávacího programu	str. 15
4.2 Pedagogické zásady	str. 18
4.3 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	str. 20
4.4 Vzdělávání dětí mimořádně nadaných	str. 21
4.5 Vzdělávání dětí mladší tří let	str. 21
4.6 Zásady tvorby třídního vzdělávacího programu	str. 22
5. Vzdělávací obsah	str. 23
5.1 Integrované bloky	str. 23
5.2 Nadstandartní aktivity	str. 28
5.3 Uplatňované metody a formy práce	str. 29
6. Evaluační činnost	str. 31 - 33
6.1 Autoevaluační systém školy	
6.2 Kroky evaluace	
6.3 Hospitační činnost ředitelky školy	
6.4 Pedagogická diagnostika	
7. Použitá literatura	str. 34

1. Identifikační údaje školy

Název organizace:	Mateřská škola Ostrava, Špálova 32, příspěvková organizace	
Sídlo organizace:	Špálova 32, 702 00 Ostrava- Přívoz	
IČO:	66 934 885	
IZO:	102 832 994	
IPO:	600 144 640	
Zřizovatel:	Městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz	
Právní forma:	příspěvková organizace	
Statutární orgán organizace:	Karnovská Jarmila	
Typ školy:	mateřská škola s celodenním provozem	
Číslo účtu:	27 – 116 005 0247 / 0100	
Telefon:	595 136 782	
Mobil:	725 528 726 ředitelka školy	
	777 060 320 školní jídelna, odhlašování stravy	
Email:	ms-spalova@quick.cz	vedoucí školní jídelny, odhlašování stravy
	jarmila.karnovska@seznam.cz	ředitelka školy
www stránky:	www.ms-spalova.cz	
Provozní doba:	6:00 – 16:00 hodin	
Kapacita:	75 dětí	
Stravování:	vlastní školní jídelna	
Doplňková činnost:	Hostinská činnost Výroba, obchod, a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů	
Obory činnosti:	nákup, prodej, správa a údržba nemovitostí	

2. Charakteristika školy

Mateřská škola Špálova byla uvedena do provozu 1. 9. 1987. Budova se nachází v městské části Moravská Ostrava a Přívoz, konkrétně v části Přívoz. Tato část městského obvodu je v povědomí obyvatel Ostravy zapsána jako místo s výskytem vyššího počtu rodin ze socio kulturním znevýhodněním. Tuto skutečnost vnímáme jako své specifikum, přizpůsobili jsme provoz, způsob práce, komunikaci se zákonnými zástupci, složení pracovního týmu tak, abychom byli schopni naplňovat vize školy i principy programu Začít spolu. Od roku 2015, kdy byla na škole zřízena třída podle § 16 odst. 9 Školského zákona, se tým školy pravidelně vzdělává v oblasti inkluze. Díky tomu jsme schopni ve spolupráci se zákonnými zástupci nastavit spolupráci rodiny a školy tak, abychom mohli v rámci výchovně – vzdělávací práce maximálně využít potenciál dítěte.

Budova je panelová, dvoupodlažní, se třemi třídami, školní kuchyní, zázemím pro zaměstnance a rozlehlou školní zahradou, která budovu obklopuje ze tří stran. Nachází se v bezprostřední blízkosti rušné křižovatky Sad B. Němcové, který je důležitým dopravním uzlem pro spojení s ostatními městskými obvody města Ostravy. Díky tomu je pro rodiče škola dobře dostupná díky trasám MHD - autobusů, tramvajím i trolejbusům.

V přízemí budovy se nachází školní jídelna, kancelář ředitelky školy, vedoucí školní jídelny, normovací místnost, sklady, šatny správních zaměstnanců, sauna a třída Lvíčata. V poschodí budovy se nachází třída Žirafy a Sluňata. Všechny třídy jsou heterogenní s dětmi ve věku 2 – 7let. Třídy v poschodí jsou běžného typu, třída v přízemí je upravena pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami – primárně děti s poruchou autistického spektra. Každá třída má svůj vchod, šatnu, umývárnu a WC, malou kuchyňku k přípravě jídla a nádobím. V sousedství dětské šatny se nachází šatna pedagogických zaměstnanců.

Všechny třídy jsou shodně vybavené, co do počtu a uspořádání oddělených místností.

Školní zahrada je v roce 2015 zrekonstruována v přírodním stylu. V letním období doplňujeme vybavení slunečníky, látkovými domečky a mobilním mlhovištěm. Zahrada je využívána pro dopolední i odpolední činnosti. Pro úschovu zahradního vybavení máme k dispozici zahradní domek + místnost v budově školy, přístupnou ze zahrady.

Budova je majetkem Městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz.

Mateřská škola pracuje dle programu Začít spolu.

Vize školy

- ⇒ otevřená, efektivní a moderní škola, která bude založena na dobře fungujícím školním společenství, představující prostor, kde jsou všichni účastníci a partneři vzdělávacího procesu spokojeni a kde jsou účelně využívány všechny zdroje
- ⇒ naše mateřská škola je vysoce profesně ceněným zařízením
- ⇒ každý zaměstnanec je vyspělou, jedinečnou, v kolektivu nepostradatelnou osobností
- ⇒ společně strávené chvíle jsou příjemným a přínosné nejen pro děti, jejich zákonné zástupce a rodinné příslušníky a přátele, ale i pro všechny zaměstnance, zástupce zřizovatele, pracovníky kontrolních orgánů, dodavatele, návštěvníky z řad široké veřejnosti...
- ⇒ absolventi naší školy jsou dle svých možností skvěle připraveni jak na další vzdělávání, tak i na život se vším, co člověku každodenně přináší, a vyvíjí se v člověka vysokých lidských hodnot
- ⇒ pozitivní, nezapomenutelné zážitky na dobu strávenou v naší mateřské škole nesoucí si všichni zúčastnění celým svým dalším životem, na školu vzpomínají a vracejí se do ní až jako návštěvníci, rodiče či prarodiče, sponzoři či spolupracovníci.

Principy programu Začít spolu

- ❖ **Společné vzdělávání pro všechny děti** - odporujeme rozmanitost, protože ji vnímáme jako nedílnou a cennou součást naší společnosti. Respektujeme potřeby všech dětí s ohledem na různé kulturní a sociální prostředí, ze kterého přicházejí, a úroveň jejich aktuálních schopností. Budujeme vzájemnou důvěru, respekt a dobré vztahy mezi dětmi. Vytváříme jim prostor být samy sebou i příležitost ke vzájemné spolupráci.

- ❖ **Aktivní zapojení dítěte** - dáváme dětem prostor učit se vlastní činností a prožitkem. Zaměřujeme se na rozvoj jejich kompetencí. Nabízíme dětem příležitost vyhledávat a zpracovávat informace, učit se z různých zdrojů, od sebe navzájem, prezentovat své myšlenky, objevovat, experimentovat, užívat rozmanité strategie řešení problémů, týmově spolupracovat, svoje činnosti si plánovat a reflektovat. Chybu považujeme za přirozenou součást učení. Podporujeme vnitřní motivaci dětí k celoživotnímu vzdělávání, které je i pro nás nezbytnou cestou rozvoje.
- ❖ **Učení v souvislostech** - učení plánujeme a realizujeme v souvislostech a provázanosti se životem. Využíváme autentických situací a námětů, jejichž nositeli jsou samy děti. Chceme, aby porozuměly světu, ve kterém žijí, a uměly jej kriticky reflektovat. Učení v souvislostech podporujeme časovou a organizační strukturou dne. Vzdělávání probíhá ve větších tematických celcích, v podnětném učebním prostředí uspořádaném do center aktivit.
- ❖ **Rodiče a komunita vítanými partnery** - Vytváříme partnerský vztah s rodinami dětí a širší komunitou. Nabízíme jim různé formy spolupráce, možnost aktivně se podílet na chodu školy, zapojit se do vzdělávání dětí i budovat vztahy mezi sebou navzájem. Otevřenou komunikaci a spolupráci s rodinami považujeme za důležitý předpoklad zdárného učení a podpory rozvoje dítěte.

3. Podmínky a organizace vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Prostory mateřské školy odpovídají stanovené hygienické normě, třídy jsou prostorově uspořádány tak, aby vyhovovaly skupinovému a individuálnímu činností dětí.

Z hlavního vstupu ze zahrady, který je určen pro rodiče a děti, opatřeného domácím telefonem s videokamerou, se vchází do prostoru vybaveného botníky pro děti, kde si děti odkládají obuv. Děti ze tříd Slůňata a Žirafy se po schodišti dostávají do šatny, kde mají uložen oděv, včetně náhradního oblečení. Každé dítě má k dispozici vlastní šatnový blok označený svou značkou, která je provází celým pobytem ve škole během dne a při různých činnostech. Chodbičkou se prochází do prostor třídy a herny, ze třídy je vchod do přípravné kuchyňky pro výdej jídla.

Děti ze třídy Lvičata mají šatnu v přízemí budovy, ostatní prostory jsou stejné, jako mají třídy v prvním poschodí. V šatně třídy Lvičata má každé dítě k dispozici dva šatnové bloky, které jsou opatřeny svislými pásky suchého zipu určeného k vizualizaci, aby orientace a manipulace s oděvem byla pro děti přehlednější a srozumitelnější.

Šatny jednotlivých tříd slouží také jako informační centrum. Rodiče i návštěvníci školy zde naleznou informace o aktuálním dění na třídách, o tematickém celku, kterým zrovna pedagog děti provází, informace z jídelny, základní informace o škole – kontakty, apod. Je zde možné také shlédnout výtvary dětí, které v rámci jednotlivých tematických celků díky jejich tvořivosti a fantazii vznikají.

V přízemí budovy, chodba směrem k výtahu v přízemí, jsou k dispozici základní dokumenty školy, jako např. Školní řád, Směrnice o úplatě za předškolní vzdělávání, apod. tyto dokumenty jsou také k dispozici na webu školy.

Třídy jsou vybaveny starším dětským nábytkem, který odpovídá svou velikostí věkové skupině dětí. Herna pro TV činnosti slouží rovněž jako prostor pro polední odpočinek. Využíváme stohovatelná lehátka, která pravidelně provozní pracovníce připravují a sklízí tak, aby nebyl narušen chod výchovné činnosti.

Předškoláci, tj. děti v posledním povinném předškolním roce, využívají k odpočinku matrace. Všechny děti vedeme k maximální samostatnosti dle jejich věkových možností, což se týká i přípravy na odpočinek – děti si samy, nebo za pomoci pedagogických zaměstnanců, připravují své lůžkoviny z boxů označených jejich značkou.

Vybavení hračkami pomůckami, materiály pro různé činnosti a další doplňky je postupně doplňováno a obnovováno (dle finančních možností), jejich skladba je přizpůsobena věku dětí a jejich potřebám, se záměrem podpory rozvoje kognitivních funkcí i manipulačních a pracovních dovedností.

Veškeré pomůcky a hračky, se kterými děti přicházejí do styku jsou umístěny tak, aby byly dětem snadno

přístupné aby si je mohly samy brát a rovněž uklízet podle předem stanovených pravidel. – využíváme piktogramy pro jednodušší orientaci. Prostory tříd, kromě třídy speciální, jsou rozděleny do center aktivit: manipulativa, pokusy a objevy, domácnost, dílna, knihy a písmena, ateliér, kostky, dramatika a pohyb a relaxace. Ve všech třídách je interaktivní zařízení, které je možné využít ke vzdělávání dětí kvalitními programy.

Na výzdobě prostor školy se podílejí paní učitelky společně s dětmi.

Schodiště do třídy Slůňata slouží jako infocentrum Ekoškoly, schodiště do třídy Žirafy jako osvěta v rámci zdravého stravování.

Budovu školy obklopuje poměrně rozsáhlá zahrada, kterou po celý rok využíváme. Je pravidelně udržována Technickou službou Ostrava, písek v pískovištích je pravidelně vyměňován. V roce 2015 byla zrekonstruována do podoby zahrady přírodního stylu s prvky, které pedagogové využívají pro učení venku – bylinková zahrádka, záhonky, jezírko, tee pee, ohniště a pumpu. Během roku děti pěstují zeleninu a bylinky, které využíváme v kuchyni při přípravě pokrmů, nebo je děti samy připravují ke svačinkám. Školní zahrada, která slouží k dopoledním i odpoledním aktivitám, je vybavena třemi pískovišti, dvěma skluzavkami, herními prvky podporující rovnováhu, lezeckou stěnou – totem, na svahu ve východní části zahrady šikmou lezeckou stěnou, dvěma tee pee ze suchého proutí, kameny, ohništěm, slunečními hodinami, pumpou, bylinkovou zahrádkou, dvěma záhony k pěstování zeleniny, mrtvým dřevem, smyslovým chodníčkem, vzdělávacím koutkem s lavicemi, stoly a tabulemi, jezírkem k pozorování živočichů a vlastností vody. Chodníky využíváme k jízdě na kolech, koloběžkách, tříkolkách a odrážedlech. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin apod.) a umožňují dětem rozmanité pohybové a další aktivity.

Školní kuchyně – nachází se v přízemí, je vybavena dvěma sporáky s elektrickými plotýnkami, dvěma kotly, konvektomatem, elektrickou pánví, skladem potravin, přípravou na zeleninu a místností pro kuchařky.

3.2 Živospráva

Stravovací návyky se obvykle upevňují v prvních letech života dítěte. Vhodný způsob výživy ovlivňuje nejen tělesný růst, ale podporuje i duševní vývoj.

Mateřská škola poskytuje dětem významnou část denního příjmu potravy. Proto se snažíme pomoci dětem vytvořit rozumné stravovací návyky, které je budou provázet po celý život.

Vždy je dodržena pro zdravý metabolismus důležitá stravovací perioda nepřekračující 3hodinový interval.

Dětem je po celý den poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, děti mají možnost ovlivnit velikost své porce díky samoobslužnosti – samy se obsluhují při svačinách i u oběda. Mají volnost volby část jídla, které v nich nevzbuzuje důvěru, dávat či nedávat na talíř, nebo si dát jen malinkou část k ochutnání. Tímto způsobem cílíme na podporu pocitu bezpečí a důvěry, aby strava a stravování nebylo pro děti „strašákem“, aby individuální přístup k jednotlivým dětem postupně vybudoval správné stravovací návyky. Děti si mohou zvolit ze dvou nápojů při ranní svačině, mohou si zvolit pečivo bez pomazánky – s pomazánkou. Tím, že si děti samy volí, co a v jakém množství dávají na talíř, budujeme také další dovednosti dětí: pracovní obratnost, jemnou motoriku, trpělivost, neplýtvat jídlem, odhadovat své možnosti. Tímto způsobem jsme docílily, že žádné dítě, i s těmi nejrozličnějšími stravovacími návyky a požadavky, nezůstává hladové.

Rovněž oběd je na třídách realizován samoobslužně, pod dohledem pedagoga, či asistenta pedagoga, a v případě potřeby, nebo na žádost dítěte, vypomůže. Polévku si děti nalévají naběračkou z nerezové servírovací mísy, druhý chod, saláty, či kompoty, si také děti servírují samy z nerezových gastronádob umístěných na výdejních stolech. Potřeby ke stolování si děti chystají samy, tácky, podložky talíře, příbory, hrnky, a samozřejmě je po sobě také uklízejí. V rámci kultivovaného stolování učíme jíst děti příborem, žádnou s uvedených dovedností nelimitujeme věkem.

Každé ráno kuchařky přinášejí dětem mísy s čerstvým ovocem. Součástí každé ranní i odpolední svačinky, pokud je to vhodné její skladbou, je talíř s čerstvou více druhovou zeleninou.

Množství jídla, které dítě potřebuje k zajištění své potřeby energie a výživy se liší. Chut' k jídlu je obvykle spolehlivým měřítkem jeho potřeb. Rozhodně nikdy děti do jídla nenutíme, ale snažíme se do jídla povzbudit především vlastním příkladem, estetickou úpravou, motivací, aby jídlo alespoň ochutnaly. Vedeme děti k dodržování pravidla: „Co si naložím na talíř, to sním“.

Během dne vedeme děti k dodržování pitného režimu. Děti mají na třídě dostatek tekutin v průběhu celého dne a kdykoliv se mohou samostatně obsloužit – nádoba s otočným ventilem v přípravné kuchyňce, označený vlastní hrneček. Dětem nabízíme zejména bylinné čaje, džusy a vitamínové nápoje, minerální vody, vodu s bylinkami nebo ovocem. Nabídka se řídí aktuálním ročním obdobím.

S jídelníčkem se rodiče mohou seznámit na nástěnce v šatně, kde je vyvěšen, k dispozici je i na webových stránkách školy.

Jsme velice důslední při výběru dodavatelů surovin a při kontrole jejich složení. Volíme co nejšetrnější technologické postupy přípravy pokrmů a důsledně je dodržujeme. Dbáme na správnou skladbu jídelníčku a snažíme se děti seznamovat i s méně známými a užívanými surovinami. Škola je zapojena do projektu Skutečně zdravá škola, ve kterém v roce 2020 získala bronzový certifikát. Paní kuchařka získala také ocenění za účast v regionální soutěži „Školní jídelna chutně a zdravě“, v roce 2019 se umístila na druhém místě.

Kontrolujeme pro naši oblast monitorovaný stav ovzduší a pověřený zaměstnanec příslušný stupeň znečištění vyznačí na hlavní nástěnce při hlavním vchodu pro rodiče a děti, a pokud je to možné, dopřáváme dětem pravidelný pobyt venku. Realizujeme pobyt venku i za deště, pro který mají děti v šatnách celoročně pláštěnky. Pobyt venku za deště je nejen velmi účinný způsob otužování, ale i velmi radostná a oblíbená aktivita dětí, skýtající specifické činnosti

Mateřská škola je také vybavena infra saunou, kde nabízíme rodičům v rámci nadstandartních aktivit možnost pravidelného saunování od října do konce března. Tento časový interval je závislý na konkrétním roce a průběhu počasí, může se buď zkrátit, nebo prodloužit.

Rodiče mají možnost po předchozí domluvě přivádět a odvádět své dítě do MŠ dle svých potřeb. Dětem je zajištěn pravidelný rytmus a řád, který je však natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.

Odpočinek po obědě je upraven dle individuálních potřeb dítěte, všechny děti odpočívají cca do 13:00 hod., kdy probíhá četba pohádky, poslech relaxační hudby, relaxace, zklidnění organismu. Poté jsou dětem, které neusnou nabídnuty doplňkové aktivity a jiné klidné činnosti ve třídě.

Respektujeme potřeby a přání dětí, vedeme je k jejich kultivovanému a srozumitelnému vyjadřování. Děti se učí požádat kamaráda o spoluúčast ve hře či činnosti, přijmout nebo odmítnout tuto spoluúčast, vymezit si v případě potřeby prostor pro aktivitu či odpočinek o samotě, respektovat rozhodnutí ostatních.

Snažíme se zdravý životní styl prezentovat neformálně prostřednictvím zvnitřnělé filozofie vlastního života, čímž se snaží řídit všichni zaměstnanci školy a poskytují tak dětem přirozený vzor.

3.3 Psychosociální podmínky

Naše třídy jsou přátelským společenstvím partnerů, kde učitelka je průvodkyní dítěte na cestě za poznáním a objevováním světa.

Pro nově příchozí děti plánujeme společně s jejich zákonnými zástupci individuálně přizpůsobený adaptační režim. Před nástupem dítěte se scházíme s jejich zákonnými zástupci a snažíme se citlivě získat co nejvíce informací o dítěti i o prostředí, ve kterém žije. Informace jsou zaznamenány do vstupního

dotazníku, abychom byly co nejlépe připraveny dětem tento nelehký krok ve svém životě usnadnit. Dotazník je součástí portfolia dítěte. Již po zápisu do mateřské školy je dětem s rodiči umožněn adaptační program v odpoledních činnostech a při pobytu dětí na školní zahradě. Děti tak mají dostatek času si přivyknout na nové prostředí. Doporučujeme rodičům postupné zvykání jejich dětí na nové prostředí nejprve za přítomnosti rodiče a dále pak postupně prodlužujeme dobu pobytu dítěte v mateřské škole.

Pedagogické i správní zaměstnankyně se pravidelně vzdělávají v oblasti pedagogiky, psychologie, speciální pedagogiky, specifických oborech podporující jejich profesní růst i směrech rozvíjející jejich osobnostní kvality, aby byly zárukou a opěrným bodem pro vytváření a udržování pozitivního klimatu školy, tříd, při každodenních situacích, který život přináší.

Všichni zaměstnanci respektují individuální potřeby dítěte, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování, jednájí s dětmi přirozeně a citlivě, snaží se navodit atmosféru klidu a pohody.

Děti jsou přiměřeně zatěžovány, vyhýbáme se neurotizování spěchem a chvatem.

Pedagogové zatěžují děti vždy v rámci jejich individuálních a věkových možností, děti mají možnost relaxovat v klidných koutcích třídy – tee pee, domečky z různých materiálů apod..

Všechny děti mají v naší škole stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není zvýhodňován či znevýhodňován.

Osobní svoboda a volnost dětí je citlivě vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád. Učíme děti pravidlům soužití, které si samy postupně společně stanovíme, a trvale jsou umístěna na viditelném místě ve třídě. Jsou součástí třídního vzdělávacího programu jednotlivých tříd.

Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech.

Pedagogové se snaží o nenásilnou, respektující komunikaci s dítětem, která mu je příjemná, kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce, využíváme hojně popisný jazyk. Postupně se snažíme vyřazovat nezdravé soutěžení dětí.

Převažují pozitivní hodnocení, ocenění, podporujeme dítě pracovat samostatně, důvěřovat si.

V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě, sami jsou dětem vhodným vzorem a tím je ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany). Těmto cílům je nám nápomocná metodika Dobrý začátek, která se věnuje podpoře sociálním a emočním dovednostem, se kterou pedagogové pravidelně pracují.

Život dospělých, a tím pádem i dětí, je v současné době nesmírně rychlý a hektický. Na dítě působí celá řada faktorů, které se pro ně mohou stát individuálním stresorem.

Míra nepohody v životě dítěte se často odráží na jeho tělesné schránce. Dle naučné literatury víme, že stres se dělí na:

- ⇒ **pozitivní – over stres** – který vzniká při překonání sama sebe, při zvládnutí náročného úkolu, při prožití úspěchu. Proto je velmi žádoucí, aby v mateřské škole byly přiměřeně vytvářeny over-stresové situace, které pomohou dětem budovat jejich sebevědomí;
- ⇒ **negativní - distres** - vzniká v důsledku neuvolněné frustrace, kumulování pocitu vzteku, úzkosti či strachu;
- **under stres** – je důsledkem nudy, beznaděje a malátnosti.

Naším záměrem je nejen minimalizovat tyto negativní druhy stresu v prostředí mateřské školy, ale i učit děti eliminovat jejich důsledky.

Jedním z nástrojů, jež využíváme, jsou relaxační techniky, které aplikujeme i v době poledního odpočinku u dětí, kterým se nepodaří regenerovat své psychické i fyzické síly spánkem.

Relaxace je, dle Drotárové (2003), komplexní protistresová reakce organismu, psychofyzický stav intenzivní regenerace, ve kterém dochází k posílení imunitního systému, zpomalení látkové výměny a hluboké regeneraci buněk, zejména nervového systému.

Relaxační techniky působí na:

- tlumení zvýšené aktivity
- odstranění únavy
- zlepšení koncentrace pozornosti

- zlepšení paměti a úrovně myšlení
- ovlivnění řeči a komunikačních schopností
- zlepšení motorických schopností a koordinace
- snížení afektivity, emotivity, ovlivnění úzkosti, depresí
- problémy s usínáním

V naší mateřské škole využíváme následující druhy relaxačních technik:

- muzikoterapie
- aromaterapie
- dechová cvičení

Odpolední odpočinek je ve všech třídách zahajován čtením z pohádkových knih. Následně je zařazována muzikoterapie. Dětem, které neusnou, je posléze nabízena klidová aktivita.

3.4 Organizační chod

Stanovený režim dne je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby a vývoj. Chápeme jej velmi flexibilně a jsme akčně připraveny na jeho změny podle aktuální situace.

Provoz mateřské školy je od 6:00 – 16:00 hodin.

06:00 – 07:30 hod.	scházení na třídě Slůňata, spontánní hry, komunikace s učitelkou, vrstevníky
07:30 – 08:30 hod.	provoz na kmenových třídách, spontánní hry, diagnostické činnosti, individuální péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami
08:30 – 09:00 hod.	komunitní kruh, pohybové aktivity, zdravotně preventivní pohybové aktivity
09:00 – 10:00 hod.	dopolední svačina, didakticky zacílené aktivity
10:00 – 11:30 hod.	převlékání, hygiena, pobyt venku
11:30 – 12:15 hod.	oběd, hygiena
12:15 – 14:00 hod.	příprava na odpočinek, poslech čteného literárního textu – pohádek, relaxační odpočinek či spánek, klidové činnosti
14:00 – 14:30 hod.	postupné vstávání, hygiena, odpolední svačina
14:30 – 16:00 hod.	spontánní hry dětí, dokončování činností či výrobků z dopoledního bloku, diagnostická činnost, individuální práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami, pobyt venku na školní zahradě

Uspořádání tříd:

Dvě běžné třídy jsou situovány v prvním patře, v pravém, levém křídle budovy se samostatným schodištěm, speciální třída se nachází v přízemí budovy.

Děti se schází ve své třídě, pokud chce dítě z běžné třídy navštívit svého kamaráda v druhé třídě, je mu to umožněno – třídy jsou propojeny chodbou přes kuchyňky a při otevřených dveřích je možno sledovat dění ve vedlejší třídě.

Dvě běžné třídy mají prostor rozdělen do center aktivit:

Domácnost – centrum nabízí zmenšenou podobu kuchyně, je plně funkční s pracovní deskou, kuchyňskými spotřebiči, nádobím, vybavením pro vaření, stůl, židle, policečky na potraviny, náčiní na úklid, dřezem na mytí nádobí.

Děti zde poznávají samy sebe v různých sociálních rolích, učí se metodu pokus, omyl, využívají matematické pojmy, kategorie, rozvíjejí slovní zásobu, a pojmové myšlení, učí se komunikaci a vyměňování myšlenek, získávají pracovní dovednosti, ideálním způsobem zde dochází k propojení učení s reálným životem.

Pokusy a objevy – slouží k pozorování, k pokusům biologickým i chemickým, k pěstování rostlin a k objevování, je zde umístěn koutek živé i neživé přírody, děti se zde mohou stát o zvíře.

Patří zde různé přírodniny a pomůcky: kamínky, mušle, kousky kůry, mech, listy, herbáře, lupy, mikroskop, zkumavky, sádra, písek, baterka, nádobky na sbírky aj. Činnosti, které zde děti mohou vykonávat: pozorovat lupou nebo mikroskopem hmyz, rostliny, přírodniny, strukturu dužin ovoce a zeleniny, Pozorovat olejové (benzinové) skvrny na vodě, dělat pokusy se světlem, s roztoky (slaným, sladkým, kyselým), pozorovat vypařování vody (v hrnci na variči, v nádobce na ústředním topení), provádět pokusy s magnetem a kovovými pilinami, dělat otisky a odlitky ze sádry (prstů, chodidel, dlaní, přírodnin, předmětů), zhotovit herbář, aj.

Knihy a písma – slouží k podchycení zájmu o literaturu, o čtení a psaní, i když v předškolním věku jde především o nápodobu čtení a psaní. Je místem, kde děti vnímají mluvenou a psanou podobu písma, kde manipulují s knihou i písmeny, seznamují se s písmeny a postupně je poznávají na základě tvaru. Patří sem: tužky, pera, pastelky, papír linkovaný i nelinkovaný, nůžky, kancelářské sponky, spínací stroje, děrovač, lepidlo, knihy a časopisy, staré kalendáře, skládačky z písmen nebo číslic, písmenková puzzle, písma různých materiálů, tabule s magnety, aj. Činnosti, které zde mohou děti vykonávat: poslouchat pohádky, básničky, říkadla, prohlížet a vyhledávat obrázky k tématům, vyprávět příběhy podle obrázků a karet, opisovat slova do sešitu, psát nápodobou, vytvářet si své knihy doplněné o kreslené nebo vystřižené a nalepené obrázky, kreslit a psát fixy na tabuli, vystřihovat, porovnávat a nalepovat písma, skládat puzzle, hrát slovní hry, hry se slovy a rýmem, vytleskávat slova, aj.

Dramatika: probíhají zde námětové a nápodobivé hry, rozvíjí se zde schopnost zvládat různé situace a chápat je. Patří zde: různé převleky, oděvy, doplňky – kabelky, klobouky, boty, závoje, šátky, šály, části uniformy, staré telefony, aj. Činnosti, které zde mohou děti vykonávat: hry na rodinu, kadeřnictví, obchod, poštu, lékaře, divadlo, dramatizace scének, motivační hry.

Dílna – centrum je vybaveno materiály a pomůckami, které mohou děti vidět v dílnách dospělých. Patří sem: ponk, nebo jiný stabilní podstavec, kladívka, pilky, hřebíky, šroubky, šroubovák, svěrák, kleště a kombinačky, dráty, ořezky a prkýnka z měkkého dřeva, kusy polystyrenu, lepenky, krabice, korek, staré nefunkční telefony, tranzistory, prázdné špulky, plastové lahve, lepidla, ochranné brýle, přilby, rukavice, různé předměty na opravu, aj.

Manipulativa a stolní hry – centrum je zaměřené především na rozvoj jemné motoriky, fantazie, trpělivosti, vůle pro dokončení díla, poznávání barev, geometrických tvarů, číslic, zvířat, rostlin, druhů práce, aj. Rozvíjejí se zde matematické představy, jazykové a sociální dovednosti, buduje se základ pro pozdější čtení, al i tvůrčí a estetické vyjádření. Patří zde: pexesa, domina, puzzle, skládačky, drobné hříbečky, kuličky, skleněné chipsy, mozaiky, korálky různých velikostí, tvarů a materiálů na navlékání, barevné magnety s kovovou tabulkou, magnetické tabulky, stavebnice Seva, Cheva, společenské hry, apod. Činnosti, které zde děti mohou vykonávat: stavby ze stavebnic podle vlastní fantazie i podle šablon, předlohy, i na dané téma, hry s dominem, navlékání podle návodu, schématu i podle vlastní fantazie, apod.

Ateliér – činnosti v tomto centru podporují především tvořivost, představivost, činorodost, zvědavost a rozvoj fantazie. Patří zde: pastelky, voskovky, fixy, tužky, suché pastely, rudky, prstové barvy, temperové, vodové, kelímky na vodu, hadříky na utírání štětců, různé velikosti štětců, molitanové houbičky, špejle, podložky, modelína, formela, špachtle, výkresy a papíry různé kvality a barvy, nůžky (pro leváky, praváky), lepidla, stužky, zbytky látek a molitanů, klubíčka vlny a nití, časopisy na vystřihování, apod. Činnosti, které zde děti mohou vykonávat: malovat na dané téma štětcem, houbičkou, starým zubním kartáčkem, prsty, experimentovat s barvami (míchání, otiskování, zapouštění), kreslit pastelkami, tužkou, fixy, křídou, rudkou, uhlem, špejlí máčenou do tuše, zmizíkem do inkoustového podkladu, modelovat z formely, modelíny, těsta, hlíny, vytvářet koláže z papíru, textilu a jiných materiálů, zhotovovat prostorové výrobky z krabic, stužek, špejlí, apod.

Kostky – děti zde procvičují hrubou i jemnou motoriku, zvyšují sebedůvěru, rozvíjejí sociální a jazykové dovednosti, získávají cit pro geometrické obrazce, upevňují znalosti z různých oblastí (matematika,

fyzika), rozvíjí inteligenci, učí se spolupracovat, kooperovat. Patří zde: velké molitanové kostky, dřevěné stavebnice, Polykarpova stavebnice, různé typy středně velkých dřevěných nebo umělohmotných souborů, klasické barevné i obrázkové kostky, autíčka, lodičky, letadla, vozíky, dopravní značky, dopravní koberec, aj. Činnosti, které mohou děti vykonávat: přenášet a třídit kostky, vytvářet stavby k tématům (kde bydlím, zvířata, statek, zoo, rakety, letadla,...), hry na dopravu, poznávání tvarů, barvy, velikosti, vážení, třídění, poměřování, určování polohy, stavění překážkové dráhy, stavění podle plánu.

Hudba – rozporuje jazykový vývoj – každý jazyk v sobě má rytmus a melodii, uvolňuje napětí, rozvíjí schopnost zapamatování, motoriku, koordinaci pohybů, napomáhá rozvoji myšlení a abstrakci. Patří zde: rytmicko – melodické nástroje, triangel, rolničky i nástroje, které si vyrobí děti samy – chrástítka, strunné nástroje, bicí nástroje, dechové nástroje. Činnosti, které zde děti mohou vykonávat – zpěv písní, rytmizace říkadel a písní, vytleskávání melodií, slov, podupávání, tanec, hudební hádanky, broukání, sluchové hry, hry na ozvěnu, poslech klasické hudby, práce s folklorním materiálem, balet.

Pohyb a relaxace – centrum pohybu je určeno pro pořádné „vyřádění se“ a uvolnění. Podporuje hrubou motoriku, přirozený pohyb a fyzické dovednosti, zprostředkovává poznání vlastního těla a jeho možností či limitů. Podporuje fyzickou pohodu a tělesnou zdatnost. Je vybaveno tělovýchovným náradím a náčiním, a vším, co děti rozpožhybuje: míče, švihadla, gumy, balanční systémy, míče, lezecká stěna, lavičky, kladiny, švédské bedny, apod.

Snažíme se plnit přání rodičů, týkající se umístění dětí na třídách.

Do denního programu jsou zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity a činnosti pro děti, které nemají potřebu spánku, anebo jim stačí kratší doba poledního odpočinku. Většinou zařazujeme a plánujeme tyto činnosti na základě výsledků diagnostiky – s dětmi pracujeme na oblastech rozvoje vykazující deficit.

Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání, svou výchovnou činnost a získané poznatky denně konzultují a vytváří společné závěry, jako podklad pro evaluační činnost.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné podmínky – věcné vybavení prostředí, výzdoba, připravenost pomůcek.

Děti mají dostatek času pro spontánní hru, mají možnost hru dokončit, či v ní pokračovat.

Je dbáno na soukromí dětí, děti mají možnost se během činností podle potřeby uchýlit do klidného koutku a neúčastnit se hry a rovněž je jim dána možnost se opět dle vlastní volby a potřeby zapojit.

Plánování činností pedagogů vychází z potřeb a zájmu dětí, jsou respektovány jejich potřeby a možnosti. Stanovené počty dětí ve třídě nejsou překračovány, spojování dětí je maximálně omezeno, ke spojování tříd dochází taktně s ohledem na děti.

Mateřská škola spolupracuje s rodiči s cílem rozvíjet aktivity a organizovat činnosti ve prospěch dětí a prohloubit tak vzájemné působení rodiny a mateřské školy. Rodič je informován o prospívání svého dítěte, o jeho individuálních pokrocích v rozvoji a učení. Děje se tak při styku s rodiči při předávání dítěte, nebo na konzultačních hodinách, které si dle potřeby mohou rodiče s pedagogy dohodnout.

Na počátku školního roku jsou rodičům předávány Rodičovské reporty z diagnostiky Ishopi, na kterém jsou vizuálně vyznačeny výsledky rozvoje dítěte s případnými deficity. Úroveň dovedností je vyjádřena třemi barvami - **zelená**: přiměřená, velmi dobrá úroveň, **oranžová** – snížená úroveň, **červená** – nízká úroveň dovedností.

Rodiče mají možnost se spolupodílet na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, dle svého zájmu. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje na nástěnkách v šatnách jednotlivých tříd, na webu školy, facebookových stránkách školy.

Rodiče mohou spolurozhodovat při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů. Své připomínky mohou uplatnit kdykoliv u své třídní učitelky, zástupkyně ředitelky a ředitelky školy nebo prostřednictvím „Vzkazníčku“, umístěného v každé šatně třídy.

Speciální třída je v provozu od 07:30 – 15:00, dle možností jednotlivých dětí používá ke vzdělávání také program Začít spolu, nemá ovšem stálá centra aktivit, ale operativně si je pedagogové zřizují dle potřeb tematických plánů a aktivit pro děti v rámci tématu.

Po obědě děti mladší pěti let z běžných tříd přecházejí do třídy Žirafy, kde odpočívají a probíhají odpolední aktivity. Děti v povinném předškolním roku přecházejí do Slůňata, kde po odpočinku mají

cílenou přípravu na vstup do dalšího vzdělávacího stupně – ZŠ. Pro plánování celoroční práce s dětmi v posledním předškolním ročníku vycházíme ze vstupních diagnostik Ishopi, je vypracována tabulka sumarizující oblasti s určitými deficity dovedností jednotlivých dětí. Podle toho plánuje pedagog na třídě nabídku činností a aktivit.

3.5 Personální a pedagogické zajištění

Na provozu zařízení se podílí kmenové zaměstnankyně rozdělené do provozních úseků – kuchyně, úklid, pedagogická práce. Podle potřeby jsou kmenové zaměstnankyně doplňovány o pozice asistent pedagoga, pedagoga pro speciálně pedagogickou péči, dle konkrétních potřeb dětí a přiznaného podpůrného opatření vydaného speciálně pedagogickým centrem.

Od roku 2016 hledá vedení školy dotační programy, které by zajistily financovat školního asistenta, asistenta sociální inkluze nebo terénního pracovníka, který by pokrýval potřebu práce s rodinou, terénní práci, která nám pomáhá rozkrývat důvody případného ohrožení dětí školním neúspěchem a již v tomto věku dětí hledat způsoby, jak je co nejvíce eliminovat – mezirezortní spolupráce s OSPODem, sociálními pracovníky neziskových organizací apod. Tyto pozice jsou také nápomocny rodinám ze sociokulturně znevýhodněného prostředí řešit a nabízet pomoc při řešení jejich problémů s finanční gramotností nebo zajištěním základních potřeb – jídlo, bydlení.

Pedagogický sbor je tvořen 6 kvalifikovanými pedagogickými pracovníky.

Stravovací úsek vede vedoucí školní jídelny, které jsou přímo podřízeny kuchařky.

Úsek úklidu je řízen ředitelkou školy, které je přímo pracovně podřízena školnice a uklízečka.

Ekonomickou agendu školy zajišťuje účetní, která v rámci kumulované funkce zastává současně pozici vedoucí školní jídelny.

Mzdovou agendu zajišťuje smluvně firma Igor Skotnica, daňový poradce s.r.o.

3.6 Řízení školy

Ředitelka je statutárním orgánem organizace. V rámci platné legislativy organizuje, řídí a kontroluje chod školy. V době její nepřítomnosti je zastupována zástupkyní ředitelky, na níž jsou v rámci její pracovní náplně delegovány i některé běžné organizační úkony v oblastech organizační, komunikační a pedagogické.

Povinnosti všech zaměstnanců jsou vymezeny v jejich pracovních náplních.

Při vedení zaměstnanců vedení školy vytváří ovzduší vzájemné důvěry, velký důraz klade na týmovou práci a vzájemnou spolupráci.

Úsek stravování je veden vedoucí školní jídelny, která zodpovídá ředitelce školy za plnění jejich pokynů a celkový chod jí svěřeného úseku. Úsek úklidu je veden ředitelkou školy.

Vnitřní informační systém, vytvořený pro bezproblémový a plynulý chod organizace se skládá z těchto komponentů:

- ⇒ v přízemí budovy, chodba ke služebnímu vchodu je magnetická tabule s přehledem služeb zaměstnanců, akcí, pracovní době a informační tabule pro operativní sdělení
- ⇒ v přízemí v místnosti Normovací místnost je umístěno PC, ve kterém jsou umístěny dokumenty, formuláře i fotodokumentace tříd

- ⇒ v přízemí budovy, chodba ke služebnímu vchodu, je vytvořen prostor, na němž je umístěna kniha docházky zaměstnanců, na závěsném systému v průhledných kapsách organizační řád, směrnice školy, zápisy z porad, v zásuvkách kniha úrazů – zaměstnanci, děti
- ⇒ všechny třídy jsou propojeny telefonicky pro možnost okamžité vzájemné komunikace
- ⇒ pokud to provozní podmínky dovolí, preferujeme komunikaci na bázi osobního kontaktu zainteresovaných osob
- ⇒ pravidelně, či dle potřeby, jsou pořádány – porady vedení, porady pracovních úseků, provozní a pedagogické porady

Vnější informační systém

- ⇒ nástěnky v šatnách tříd
- ⇒ „vzkazníček“ na jednotlivých šatnách tříd
- ⇒ nástěnka u vstupu do školy pro rodiče a děti
- ⇒ nástěnky na chodbách
- ⇒ internetové stránky školy
- ⇒ email školy, ředitelky školy
- ⇒ telefon, mobil,
- ⇒ osobní komunikace

Ředitelka zapojuje zaměstnance do řízení chodu školy, respektuje jejich názory, cení si jejich nápadů, postřehů, podporuje jejich spoluúčast na rozhodování v otázkách obsahu školního vzdělávacího programu, motivuje je a vyhodnocuje jejich pracovní výsledky pravidelně na provozních a pedagogických poradách. Z výsledků evaluace a autoevaluace jsou vyvozovány závěry pro další práci.

3.7 Spolupráce se zákonnými zástupci

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči se snažíme o oboustrannou důvěru, otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochotu spolupracovat na základě partnerství.

Pedagogové se snaží sledovat konkrétní potřeby dětí resp. rodin a snaží se jim vyhovět.

Rodiče mají možnost se podílet na dění v mateřské škole, účastnit se programu mateřské školy, dle svého zájmu se zapojovat do her svých dětí. V rámci programu Začít spolu probíhají každé ráno tzv. ranní úkoly, kdy je v rámci tématu připraven krátký úkol pro spolupráci dětí a rodičů.

V rámci dotačních programů zaměřené na sociální inkluzi a na snižování počtu dětí ohrožených školním neúspěchem, probíhá jedenkrát týdně tzv. Rodičovský klubík, kdy do školy docházejí rodiče s dětmi, které ještě nenavštěvují mateřskou školu, mohou se tak blíže seznámit s prostředím školy, s organizací školy, se zaměstnanci, s obsahem vzdělávání i s požadavky, které budou při nástupu do základního školství po dětech požadovány.

Jsme si vědomy toho, že výchova a vzdělávání spadá do práv a povinností rodiny a mateřská škola toto snažení doplňuje, prohlubuje a rozšiřuje. Proto se snažíme o jasnou a srozumitelnou prezentaci filozofie naší školy, našich hodnot a strategií, aby si každý zákonný zástupce pro své dítě takovou školy, která bude korespondovat s jeho životními postoji a hodnotami a jejíž vzdělávací nabídka bude jeho působení přirozeným způsobem obohacovat. Jsme přesvědčeny, že volba mateřské školy podle nejbližšího místa bydliště je chybou, kterou si žádné dítě nezaslouží zažívat. Z tohoto důvodu věnujeme velkou pozornost průběžné prezentaci školy.

Snažíme se zákonné zástupce dětí motivovat k co nejtěsnější partnerské spolupráci, stále se vzděláváme, abychom pro ně byli:

- ⇒ kompetentními odborníky v problematice výchovy a vzdělávání dětí předškolního věku,
- ⇒ odborníky, kteří nezastupitelnou měrou dokáží posoudit zralost a připravenost dítěte pro nástup k základnímu vzdělávání
- ⇒ v případě odchylek a deficitů ve vývoji dítěte partnery mající diagnostický potenciál

Pravidelně zákonné zástupce informujeme o vývoji jejich dítěte, v rámci diagnostiky dítěte na začátku a konci školního roku rodiče dostávají přehledný vizualizovaný záznam úrovně rozvoje dítěte ve všech oblastech sledování: grafomotorika, předmatematické představy, prostorová představivost, jemná motorika, hrubá motorika, sebeobsluha, emoční zralost, zrakové vnímání, verbální myšlení, časová orientace, sluchové vnímání, sociální porozumění. Jsme vždy připraveni nabídnout rodině pomoc, podporu, radu. Pro řešení všech záležitostí preferujeme individuální schůzky rodičů s učitelkou či ředitelkou školy.

Formy spolupráce a komunikace se zákonnými zástupci:

- třídní schůzky
- schůzky s rodiči nově zapsaných dětí do nového školního roku
- ukázky práce s dětmi
- akce pro rodiče
- akce pro rodiče a děti
- individuální rozhovory
- telefonická komunikace
- emailová komunikace
- nástěnky
- web školy
- facebooková stránka školy
- vzkazníček (schránka důvěry) v šatnách jednotlivých tříd
- zážitkový deník třídy Žirafy, Slůňata
- informace o obsahu vzdělávání, myšlenkové mapy, dle momentálního tématu

Jsme připraveni přijmout jejich podněty, připomínky, názory, týkající se života v mateřské škole. Rodiče mají k dispozici ŠVP, Školní řád, Vnitřní řád, Směrnici o úplatě, v pořadači na stěně chodby v přízemí. Pedagogové se domlouvají s rodiči na společném postupu při výchově a vzdělávání jejich dětí, chrání soukromí rodiny a zachovávají mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně a diskrétně s vědomím, že pracují s diskrétními a citlivými informacemi. Nezasahují do soukromí a života rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

4. Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program naší školy je zaměřen v souladu s platnými předpisy pro předškolní vzdělávání na všestranný rozvoj osobnosti dítěte. Naším cílem je, aby si děti osvojily základy klíčových kompetencí Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání/dále jen RVP PV) Program je koncipován tak, aby vyhovoval individuálním potřebám a možnostem dětí.

Program je založený na prolínání zkušeností z osobní dlouholeté praxe našich pedagogických zaměstnankyň se studiem různorodých vzdělávacích směrů (spisů J. A. Komenského, myšlenek M. Montessori, programu Zdravá školy, apod.) Opíráme se také o poznatky antropologie, psychologie, vývojové psychologie, výzkumy z oblasti mozkových funkcí, speciální pedagogiky, filozofie. Ve všech těchto oborech a systémech hledáme prvky, které korespondují s naší filozofií, našimi postoji a námi vytýčenými cíli, a vystavět tak systém, program, ušitý na míru právě naší mateřské škole. Naše vize a hodnoty plně souzní s programem Začít spolu, jehož zásady jsou promítnuty a zakomponovány do našeho ŠVP.

Vzdělávací program naší školy staví na vědomí toho, že dítě předškolního věku vstřebává všechny podněty z okolí a na tyto reaguje různorodou aktivitou. Podnětnosti prostředí proto využíváme při budování vnitřní motivace dětí jak v oblasti jejich nadání, tak učení obecně. Věnujeme se maximálnímu rozvoji psychických funkcí každého dítěte, neboť jsme si vědomi, že informace si je jedinec, využívající kvalitně rozvinutého smyslového vnímání a kritického myšlení, schopen získat sám. Důsledně se zaměřujeme na rozvoj silných stránek dítěte a na úpravu případných handicapů. Formou individualizovaného vzdělávání rozvíjíme ostatní stránky dítěte.

V edukační práci s dětmi se řídíme základními pedagogickými zásadami a volíme takové metody práce, které vedou děti k aktivitě, experimentování, přemýšlení, hledání nových cest a řešení, formulování vlastních názorů, ke zdravému sebevědomí a budování pozitivních mezilidských vztahů. Učíme děti, že nic není konstantní a je-li potřeba, může nebo musí být změněno.

4.1 Cíle vzdělávacího programu

Obecné cíle

Za úspěšný výsledek vzdělávání považujeme, když dítě je:

- ⇒ tvořivé
- ⇒ vynalézavé a nápadité
- ⇒ originální
- ⇒ zdravě sebevědomé
- ⇒ schopné kultivovaně a prezentovat své potřeby a názory
- ⇒ ohleduplné a empatické
- ⇒ se zdravým životním přístupem k sobě i okolnímu světu
- ⇒ pozitivně pohlížející na život i všechny nesnáze – důvěřuje svým schopnostem
- ⇒ sociálně kompetentní a milující
- ⇒ s touhou po nových poznatcích

Specifické cíle

⇒ získání maximálně možné samostatnosti

- v sebeobsluze
- v myšlení
- v řešení problémů

Velmi často jsou děti vychovávány k nemohoucnosti – jsou oblékány, krmeny, obsluhovány, přenášeny, převáženy, poučovány, ... protože je to pro dospělé – rychlejší, jednodušší, čistější, ... Z této výchovy však vyrůstá člověk nemohoucí, nevěřící ve své schopnosti a síly, bojící se experimentovat, riskovat, reagovat na vlastní vnitřní impulzy. Náš přístup – dávat dětem čas, prostor, množství podnětů a materiálně věcné podpory, je sice zdoluhavý, organizačně i finančně náročný, často až věcně devastující, ale dle našeho názoru a zkušeností pro děti přínosnější, trvalejší.

⇒ rozvoj technické gramotnosti dětí a měkkých kompetencí

- manuální zručnost
- technická představivost
- analyticko-syntetické myšlení, kritické myšlení, tvůrčí myšlení
- vnímání shod a rozdílů předmětů, vnímání struktury předmětů
- poznávání přírodních zákonů, poznávání technických principů
- kreativní konstruování, tvoření hypotéz
- chápání podstaty předmětů, chápání souvislostí
- vytrvalost, rozhodnost, cílevědomost

Je velmi nelehký úkol učitelů současnosti připravit děti na život ve společnosti, která se nebyvale rychle technicky rozvíjí, kdy technologie vstupují do všech oblastí života.

Snažíme se proto hledat cestu, jak děti připravit na technický svět budoucnosti bez ztráty lidských dovedností a hodnot.

⇒ maximálně možný rozvoj psychických funkcí

- řeči
- myšlení
- paměti

- smyslové percepcce
- motoriky – hrubé, jemné, grafomotoriky
- prostorové orientace

Předškolní věk je obdobím rozvoje psychických funkcí člověka. V tomto senzitivním období umožňuje plasticita nervové soustavy takový rozvoj všech těchto funkcí, že v případě, bude-li zanedbán, již nikdy člověk nedosáhne úrovně vrozeného potenciálu.

- ⇒ rozvoj a kultivace silných stránek osobnosti dítěte, korekce handicapu, vývojových odchylek a slabých stránek dítěte
- Na rozvoj osobnosti pohlížíme přes Gardnerovy typy inteligence a nabídku vzdělávacích činností v jednotlivých centrech aktivit se snažíme podpořit jejich rozvoj.

K objektivnímu zjištění úrovně jednotlivých osobnostních složek dítěte nám pomáhá využívání diagnostického nástroje iSophi, na jejímž vzniku spolupracovali odborníci z řad psychologů, speciální pedagogové pedagogicko-psychologické poradny, univerzitní pracovníci, pedagogové mateřských škol. Umožňuje nám získat přehled o dosažených úrovních dítěte v jednotlivých oblastech. Poté intenzivně pracujeme s těmi, ve kterých dítě vyniká, nebo naopak pokulhává. V případě potřeby uplatňujeme speciálně pedagogickou intervenci, v oblastech vykazujících pásmo běžné normy stimulujeme cestou přirozeného učení.

- ⇒ Rozvoj profesionality a osobnosti pedagogických pracovníků
- Uvědomujeme si, že současná doba plná dynamických změn vyžaduje na pozici učitele/ky osobnost ochotnou se stále vzdělávat, profesně zdatnou a samostatnou. V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, i samostudiem, se snažíme směřovat k tomu, abychom naši vizi takového pracovníka naplnili.

Máme na paměti, že úroveň dosažení vzdělávacích cílů je podmíněna prostředím, ve které vzdělávání probíhá. Pro zajištění co možná nejkvalitnějšího prostředí využíváme indikátory umožňující sledovat naplňování základních lidských potřeb, jak je ve své „Hierarchii lidských potřeb“ identifikoval Abraham Maslow – pyramida lidských potřeb.

- ⇒ fyzické potřeby
- potrawy
 - vaříme pouze z kvalitních, pokud je to možné a účelné, českých surovin
 - používáme šetrné technologické postupy úpravy pokrmů
 - nabízíme dětem široké spektrum pokrmů nejrůznějších druhů
 - zásadní je pro nás dodržování zásad zdravého stravování

- tekutin
 - děti mají po celý den k dispozici samoobslužný pitný režim – v kuchyňkách přilehlých ke každé třídě jsou závěsné systémy na ukládání hrnečků, s políčkami na odkládání používaných hrnečků a na barel s pitným režimem, který má samoobslužný ventil, ze kterého si děti samy podle potřeby mohou kdykoli načepovat. Pitný režim je obměňován: voda s ovocem – pomeranč, citron, jablko,..., bylinkami, bylinné či ovocné čaje – buď neslazené, nebo slazené medem, džusy.
- aktivity
 - téměř po celý den pobytu ve škole je dětem poskytován prostor pro hru a vlastní aktivity dětmi organizovaná tvořivá hra
 - učitelky připravují širokou nabídku činností nejrůznější náročnosti, aby bylo zajištěno efektivní vzdělávání všech dětí bez ohledu na jejich věkovou či individuální odlišnost
- odpočinku
 - všechny děti mají v případě únavy možnost odmítnutí aktivity, být pouze pozorovateli nebo si kdykoli najít tiché místo k odpočinku nebo spánku – třídy mají tuto potřebu ošetřeny např. látkovým tee pee s dekou a polštářky
 - děti nejsou po obědě nuceny ke spánku, kratší pobyt na lehátku vyplněný četbou, relaxační hudbou však považujeme jako důležitou součást k správnému rozvoji nervových funkcí
- vyhýbání se bolesti
 - školní zahrada je vybavena kvalitními hracími prvky, které poskytují relativně co nejbezpečnější prostředí pro hry venku
 - třídy jsou vybaveny výškově nastavitelnými stoly a různě vysokými dětskými židličkami, aby byl zajištěn správný posed dětí všech věkových kategorií, čímž se snažíme preventivně předcházet vytváření nesprávných pohybových vzorců a mechanismů, které mohou vést k bolestem zad, a nesprávné funkci vnitřních orgánů
 - do vzdělávacího procesu přijímáme jen děti bez známek akutního onemocnění
 - okamžitě reagujeme na zdravotní obtíže dětí, zajišťujeme informování zákonných zástupců za účelem poskytnutí lékařské péče
 - pokud překročí potřeby dítěte možnostem naší školy, jsme nápomocni zákonným zástupcům při výběru a hledání adekvátního zařízení

⇒ potřeby bezpečí

- potřeba předvídatelnosti
 - každý den ráno v komunitním kruhu jsou děti seznámeny s tím, co je dnes v plánu, jaké mimořádné změny oproti běžného režimu se vyskytly, která centra aktivit budou otevřena k „práci“ a jaké činnosti v nich budou k dispozici
 - děti předáváme pouze jejich zákonným zástupcům nebo jim pověřeným osobám
- potřeba řádu
 - děti společně s učitelkami tvoří pravidla třídy, kterým rozumí, buď si je samy zaznamenají do piktogramů nebo žádoucí chování vyfotografují a na, pro ně, viditelném místě ve třídě umístí
 - vytváříme s dětmi třídní a školní rituály, které jim dávají pocit jistoty ze známé aktivity
- potřeba smyslu činnosti
 - význam všeho, co je po dětech požadováno, je jim vysvětleno a objasněno způsobem odpovídajícím jejich mentální úrovni

⇒ pocit sounáležitosti a lásky

- potřeba přijetí
 - snažíme se, aby děti znaly všechny zaměstnance školy – učitelky, asistentky, uklízečky, kuchařky, vedoucí jídelny a měly k nim vztah důvěry
 - s každým dítětem se při příchodu srdečně přivítáme, při odchodu rozloučíme
 - snažíme, aby úsměv byl přirozeným komunikačním prostředkem pro projev náklonnosti
 - oceňujeme kladně nejen úspěchy dětí, ale hlavně jejich snahu
 - požaduje-li dítě emoční podporu, jsme připraveny mu ji podle jeho potřeb poskytnout

- pokud dítě prožívá neúspěch, jsme mu oporou a potvrzením neměnicí se citové náklonnosti
 - dítě se nám může svěřit s jakýmkoli problémem, starostí, vždy jsme připraveni jej vyslechnout a podpořit – radou, pomocí
 - ve třídách i celé škole udržujeme atmosféru pohody, veselí, důvěry a pozitivních vztahů
 - potřeba respektu
 - jsme zastánci respektu ke všem živým bytostem, proto odmítáme respekt založený na věku, postavení či majetku
 - děti si vybírají své kamarády podle svého vlastního uvážení a potřeb
 - děti mají právo odmítnout spolupráci a zvolit si samostatnou činnost
 - jsou-li unavené, mohou odmítnout činnost a odpočívat
 - samy si volí hračku, se kterou si chtějí hrát
 - samy si volí množství i složení konzumovaných pokrmů
 - mají právo projevit svůj názor
 - samy si volí, jak chtějí, aby byly oslovovány ostatními dětmi i dospělými
 - potřeba porozumění
 - na základě zkušenosti, že stejnou situaci každý z nás prožívá jiným způsobem jinak ji vyhodnocuje, a jinak na ni reaguje, snažíme se v kontaktu se spolupracovníky i dětmi být vždy empatičtí a otevření porozumět a hledat postupy přijatelné všem zúčastněným
- ⇒ potřeby sebeúcty a uznání
- sebeúcta je přímo závislá na tom, jak se k nám ostatní lidé chovají. Snažíme se proto poskytovat dětem pozitivní, upřímnou zpětnou vazbu jejich konání a chování, která je konkrétní a pokud možno okamžitá
 - stejným způsobem přistupujeme i ke svým kolegyním a spolupracovnicím
- ⇒ potřeby seberealizace
- potřeba objevovat
 - vytváříme podnětné prostředí hraček a didaktických pomůcek, které podněcují děti k přirozenému učení
 - vytváříme situace, které děti motivují k přemýšlení, zkoumání a odhalování nepoznaného
 - potřeba porozumět světu
 - s vědomím, že svět okolo nás skýtá nepřehledné množství možností k objevování a hledání odpovědí, možnostmi vyvozovat nové závěry, formovat nové postoje, proto si netvoříme striktní dogmata, ale jsme názorově otevření všemu, co k nám každodenně přichází, a k tomuto přístupu vedeme a motivujeme i děti
 - potřeba něco dokázat, tvořit
 - děti vedeme k tomu, že neexistují žádná omezení, a záleží jen na volbě každého z nás, co se rozhodneme dokázat, vybudovat, prožít
 - k této tvořivosti poskytujeme dětem prostor, čas, pomůcky
 - potřeba mít svou identitu
 - dáváme prostor k rozvoji jedinečnosti každého dítěte, vyhýbáme se rutinním postupům v činnostech, šablonovitým přístupům či nálepkování

4.2 Pedagogická zásady

Uvedenými zásadami se řídí všichni zaměstnanci školy – pedagogičtí i nepedagogičtí, při jakékoli interakci se všemi účastníky vzdělávání – dětmi, zákonnými zástupci, ostatními kolegy.

- ⇒ Zásada úcty ke každému člověku
- projevem vyzrálosti lidské osobnosti pokládáme úctu k sobě samému i druhým lidem
 - respektujeme každé dítě s jeho věkovými i individuálními potřebami
 - všem dětem zajišťujeme stejné postavení, žádné z nich není zvyhodňováno či znevýhodňováno
 - nikoho nepodceňujeme, nezesměšňujeme a neumožňujeme to ani ostatním, na jedince i situace pohlížíme z kladné stránky

- ⇒ Zásada respektování věkových a individuálních zvláštností
 - uplatňujeme takové nároky, které odpovídají možnostem a schopnostem každého dítěte, podněcujeme jej, dáváme mu naději na úspěch
 - zajišťujeme pravidelný rytmus a řád, který je maximální flexibilní, respektuje potřeby dětí a využívá aktuálních situací
 - respektujeme individuální potřebu aktivity, odpočinku či spánku dětí
 - umožňujeme nově příchozím dětem postupnou adaptaci
 - snažíme se potlačovat soutěživost a vzájemnou rivalitu dětí
 - při plánování činností vycházíme ze zájmu dětí
 - snažíme se porozumět a vyhovět konkrétním potřebám jednotlivých dětí a rodin
- ⇒ Zásada opory o kladné rysy dětí
 - prostřednictvím denního intenzivního kontaktu s dětmi se je snažíme co nejvíce poznat, nacházet jejich kladné stránky, vyzvednout je a opřít o ně celý edukační proces
 - hovoříme a hodnotíme v pozitivní rovině, vyhýbáme se negativním komentářům
 - přiměřeně chválíme, aby se pochvala a ocenění nestaly formálními záležitostmi, která po čase přestane pozitivně motivovat, poskytujeme dětem pozitivní, objektivní zpětnou vazbu
- ⇒ Zásada aktivity dětí
 - vědomosti dětem předáváme prostřednictvím činností a vlastního poznání, prožitku, zážitku
 - užíváme názorných a praktických metod s přímou účastí dětí
 - vyhýbáme se činnostem, kdy jsou děti pasivními posluchači a příjemci hotových poznatků
 - vedeme děti k samostatnému rozhodování a samostatnosti obecně
 - poměr řízených a spontánních činností je v denním režimu vyvážený
 - vytváříme podnětné a vhodné prostředí pro aktivity dětí
 - preferujeme činnosti podporující tvořivost, experimentování, hledání řešení
 - využíváme plně možnosti kooperativního a individualizovaného vzdělávání
 - dáváme dětem prostor pro rozvoj jejich kreativity a fantazie
- ⇒ Zásada demokratického a partnerského vztahu mezi pedagogem a dítětem
 - využíváme neformální autority učitelek
 - vztahy mezi učitelkou a dětmi stavíme na vzájemném citovém vztahu, důvěře, a radosti za společně tráveného času
 - samy respektujeme pravidla soužití, chováme se podle zásad zdravého životního stylu, jsme dětem vzorem
 - poskytujeme dětem prostor pro vyjádření jejich potřeb a názorů, respektujeme a ctíme
 - učíme děti demokraticky se rozhodovat, ale současně prožívat důsledky jejich volby
 - dětem dáváme jasné a srozumitelné pokyny, nepodceňujeme jejich schopnost porozumět složitějším vztahům a situacím, snažíme se odpovědět na všechny jejich otázky a dotazy
 - snažíme se o vytvoření přátelské a pozitivní atmosféry na třídě, celé škole
 - cíleně se věnujeme vytváření neformálních vztahů dětí, nenásilně je podporujeme a rozvíjíme prosociálním směrem – prevence sociálně patologických jevů
 - dostatek času věnujeme konfliktním situacím mezi dětmi, učíme děti řešit je a předcházet jim
- ⇒ Zásada rozvoje osobnosti pedagoga
 - soustavně a plánovitě se vzděláváme v oblastech potřebných pro profesní růst – pedagogických dovedností, komunikativních schopností. jednáme a chováme se profesionálním způsobem, v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými zásadami
- ⇒ Zásada názornosti
 - při práci s dětmi volíme činnosti, které umožňují zapojení co nejvíce smyslů, děti jsou při nich aktivní, objevují, zkoumají, prakticky poznávají
- ⇒ Zásada cílevědomosti
 - s dětmi pracujeme s vytyčenými vzdělávacími cíli, které respektují integritu rámcových i specifických cílů předškolního vzdělávání
 - pružně reagujeme na aktuální potřeby a zájmy dětí i na aktuální situace, které jsou nadřazeny plánovaným činnostem
- ⇒ Zásada vědeckosti
 - edukační proces realizujeme prostřednictvím moderních metod a forem práce
 - v souladu se záměry ŠVP přiměřeně využíváme digitální technologie

- ⇒ Zásada spojení edukace s životem
 - připravujeme děti na život v reálném světě, volíme témata, která jsou jim blízká a vycházejí z jejich života
 - vedeme děti k hodnotám, které jsou nepostradatelné pro přežití člověka
 - vytváříme přirozené životní situace, na nichž děti mohou prožívat důsledky svých činů a rozhodnutí, učí se chápat zákonitost, že každá akce vyvolává reakci a uvědomovat si, že všichni máme práva, stejně jako povinnosti a zodpovědnost
- ⇒ Zásada spolupráce všech zúčastněných
 - všechny pracovnice školy spolu úzce spolupracují, navzájem se inspirují, jsou si rádcem a pomocníkem v profesních, mnohdy i osobních záležitostech
 - mezi učitelkami probíhá úzká profesní spolupráce
 - na pedagogických poradách kolegyně informují ostatní o dovednostech, vědomostech, nabytých v rámci DVPP

4.3 Vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami

V souladu se vzdělávacími potřebami dětí zajišťujeme:

- vypracování plánu pedagogické podpory, ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání
 - ⇒ vypracovává a vyhodnocuje pedagogická pracovnice na třídě, na základě zrealizované diagnostiky
 - ⇒ naplňování zajišťují třídní učitelky
- v případě potřeby vypracování individuálního vzdělávacího programu (IVP)
 - ⇒ vypracovává a vyhodnocuje ředitelka školy na základě doporučení SPC a zrealizované diagnostiky
 - ⇒ naplňování zajišťují třídní učitelky
- v případě potřeby zajištění přítomnosti asistenta pedagoga (podle typu, míry a stupně postižení)
- souběžného působení obou pedagogických pracovníků realizujících vzdělávání na speciální třídě
- vybavení vhodnými didaktickými a kompenzačními pomůckami
- vzdělávání pedagogických pracovníků formou DVPP a samostudia
- odborné literatury k dostudování dané problematiky
- spolupráci s SPC, PPP, psychologem
- odbornou podporu zákonným zástupcům
- důsledný individuální přístup pedagogů k dítěti a vytvoření optimálních podmínek k co nejvšestrannějšímu rozvoji jeho osobnosti

Předmět speciálně pedagogické podpory

Každému dítěti, kterému byl v rámci podpůrných opatření předepsán předmět speciálně pedagogické podpory, vytváříme obsah tohoto předmětu na základě doporučení SPC a vlastní pedagogické diagnostiky. Předmět je realizován učitelkou s vysokoškolským vzděláním v oboru speciální pedagogiky, která průběžně provádí speciálně pedagogickou diagnostiku a vyhodnocuje pokroky dítěte.

Vzdělávání dětí se zdravotním znevýhodněním

Třídní vzdělávací programy jsou koncipovány tak, aby byl brán zřetel na tyto děti a byly jim vytvořeny podmínky podporující nejen jejich vzdělání, ale i posilující jejich zdravotní stav.

Zákonným zástupcům dětí, které trpí nějakou potravinovou alergií nebo onemocněním omezujícím běžný příjem potravy, vycházíme vstříc tím, že sledujeme jednotlivá omezení, pokud je to provozně možné, vyčleňujeme tyto suroviny ze stravy dítěte nebo chystáme potravu přinesenou z domova

Vzdělávání dětí se sociálním znevýhodněním

Zákonní zástupci vzdělávaných dětí, kteří se nacházejí ve finanční tísní, mohou využít postupu uvedeného ve Školním řádu a využít možnost požádat o osvobození od úplaty za předškolní vzdělávání.

Pokud mají zákonní zástupci natolik finanční nouzi, a nejsou schopni zajistit dětem úhradu úplaty za školní stravování je jim nabídnuta přes ředitelku školy spolupráce s neziskovými organizacemi, které se touto problematikou blíže zabývají, nebo je jim nabídnuta úhrada stravného v rámci dotačního programu Bezplatné stravování, které škola zajišťuje ve spolupráci s Krajským úřadem Ostrava.

Dětem se sníženou sociální adaptabilitou a potřebou intenzivnější výchovné stimulace je poskytována speciálně pedagogická podpora a jejich zákonným zástupcům nabízeno poradenství a konzultace. V rámci podpory dětí pracuje na škole školní asistent nebo asistent sociální inkluze, jehož náplní práce je nejen podpora dětí, ale i rodin. V rámci terénní práce monitoruje ohrožené rodiny a v rámci multidisciplinární spolupráce může rodinám doporučit, či je nasměrovat, na odbornou pomoc sociálních pracovníků, OSPODu, speciálních pedagogů, speciálně pedagogického centra apod.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí jazyka

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. V případě 4 cizinců v povinném vzdělávání zřídí ředitelka školy skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu v souladu s vyhláškou č. 14/2005Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne.

Ředitelka školy může na základě posouzení potřebnosti podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

4.4 Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Škola vytváří prostředí podnětné pro rozvoj dítěte v různých oblastech jeho schopností (matematické, přírodovědné, jazykové, apod.) s cílem nominovat děti vykazující výjimečné schopnosti. Prostřednictvím komplexní pedagogické diagnostiky tak směřuje k co největšímu využití potenciálu každého dítěte a vytváří prostředí, ve kterém může každé dítě individuálně rozvíjet své možnosti, zkoumat zaměření vlastního potenciálu s ohledem na různorodost možného nadání.

Prostřednictvím bohaté vzdělávací nabídky s důrazem na propojenost matematických, přírodovědných, polytechnických schopností i jazykového vzdělávání a digitální gramotnosti rozvíjí potenciál dětí, tak aby se mohl i nadále projevit a uplatnit i v dalším vzdělávání dítěte.

Současně škola spolupracuje s rodinou dítěte při identifikaci možného nadání a odlišení od akcelerovaného vývoje dítěte či významně podnětného prostředí a zajišťuje podporu těmto rodinám dětí vykazujících známky nadání pro jejich další rozvoj formou poskytnutí informací, letáků a materiálů, odborných konzultací, a také spoluprací při akcích a zajištění spolupráce s PPP a formou integrovaného vzdělávání a individualizované výuky podporující rozvoj jejich talentu.

Rozvoj a podporu dětem vykazujícím nadání či mimořádné nadání zajišťujeme systematickým odkrýváním nadání během nabízených aktivit formou:

- ⇒ IVP a spoluprací s PPP
- ⇒ předkládáním vyššího stupně složitostí nabízených činností a aktivit
- ⇒ využitím pomůcek Logico Primo, Logico Piccolo, Mini LUK...
- ⇒ prací s digitálními pomůckami
- ⇒ vybrané děti se pravidelně účastní projektu Numeráči
- ⇒ předkládáním činností cíleně rozvíjejících schopnosti prostorového vnímání, orientace v čase, čtenářskou gramotnost, plánování a řešení problému pro přípravu na následné aktivity rozvíjející informatické, mediální a digitální gramotnost

4.5 Vzdělávání dětí mladších tří let

Věk 2 – 3 roky je obdobím vzrůstu, bouřlivého rozvoje řeči a myšlení. Pro děti této věkové kategorie je náročné přizpůsobovat se velkému kolektivu. Tato fakta jsou základem pro stanovení vzdělávacích cílů pro tyto děti.

Zaměřujeme se na:

- podporu přirozeného rozvoje řeči

- včasnou diagnostiku opožděného vývoje řeči (OVŘ)
- seznamování s prostředím, vrstevníky i zaměstnanci školy
- budování pocitu bezpečí, důvěry a citového vztahu k zaměstnancům školy
- dovednost řešení konfliktů mezi dětmi bez použití fyzické síly
- nenásilné zapojování do společných činností
- rozvoj sebeobslužných dovedností
- rozvoj dovedností hrubé a jemné motoriky, správný úchop kreslicího náčiní
- seznamování s jednoduchými pravidly

Zásady:

- ⇒ podporujeme touhu po poznání, experimentování, objevování, poznávání všemi smysly
- ⇒ zohledňujeme jeho vymezování se vůči ostatním, osamostatňování se, egocentrismus
- ⇒ zohledňujeme jeho absenci orientace v prostoru a čase
- ⇒ zohledňujeme, že žije přítomností a situacemi, které ji naplňují i jeho menší obratnost v pohybových aktivitách
- ⇒ používáme co nejvíce učení nápodobou, situační učení, vlastní prožitek a především hru, časté opakování činností
- ⇒ využíváme pravidelné rituály, vizualizaci

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

- ⇒ třída je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti
- ⇒ prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku
- ⇒ je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte
- ⇒ šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.
- ⇒ je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).
- ⇒ mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- ⇒ dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.
- ⇒ vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.
- ⇒ učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.
- ⇒ v mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou

4.6 Zásady tvorby třídního vzdělávacího programu

Každá třída si vytvoří třídní vzdělávací program (dále jen TVP) podle uvedené osnovy

1. Charakteristika programu
2. Dlouhodobé záměry programu
3. Neformální kurikulum
4. Formální kurikulum
5. Evaluace
6. Osobní portfolio dítěte

K jednotlivým integrovaným tematickým celkům v TVP uvedeme nejen výčet tematických částí nebo projektů, ale zároveň i charakteristiku zvoleného tematického celku, aby bylo patrné, k čemu mají části tematických celků směřovat, o co se v nich budeme snažit v rámci průběžného plnění jednotlivých kompetencí, nebo-li způsobilostí, ke kterým má dozrát vývoj osobnosti dítěte.

Podstatu tvoří pestrá nabídka činností, která děti motivuje, rozvíjí a obohacuje o nové poznatky, dovednosti, zkušenosti.

Do záznamu v třídní knize uvedeme činnosti, které byly v rámci tematického celku, části, komunitního kruhu, situačního učení a individuální práce s dětmi prováděny a to v rámci dopoledního i odpoledního programu.

Třídní vzdělávací program je uložen v každé třídě ve stole. Školní vzdělávací program je zveřejněn na webu školy, v pořadači na stěně chodby v přízemí. S třídními školním programem rodiče prokazatelně seznámíme na třídní schůzce či individuálně.

5. Vzdělávací obsah

Jednotlivé integrované bloky zahrnují všechny vzdělávací oblasti: Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět, úzce spolu souvisí, doplňují se a navazují na sebe. Dají se různě kombinovat a jejich záměrem je dát dětem ucelený obraz o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu a pokouší se u dětí vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj k životnímu prostředí.

Každý integrovaný blok obsahuje všeobecné informace s postupným zaměřováním se na detaily a situace, které jsou dětem důvěrně známé - lidové tradice a svátky, péči o zdraví, vztah k okolí, společenským hodnotám, sportu, zdravému životnímu stylu, poznávání sebe sama.

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech i situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Specifickou formu představuje didakticky zacílená činnost, ve které pedagog s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného spontánního učení. Toto učení zakládáme na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve skupinách a individuálně.

Omezujeme učení předáváním hotových poznatků a slovních poučení. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti. Vycházíme z dětské zvědavosti a touhy po poznání. Upřednostňujeme rozvoj smyslového vnímání, formy vlastního prožitku a pozorování, čímž vytváříme základ přirozeného poznání a bohatý emocionální život. Děti se tak učí projevit své pocity jako je radost, přání, bolest, nesouhlas.

Vlastní výchovná činnost je zpracována v třídních plánech v tematických celcích a částech, které jsou zpravidla týdenní, ale mohou trvat i déle podle náročnosti tématu.

Respektujeme individualitu dětí, každému dítěti poskytujeme takovou pomoc a podporu, jakou cítíme, že potřebuje.

Naplňování jednotlivých integrovaných bloků, směřování k jednotlivým klíčovým kompetencím a naplňování dílčích cílů jednotlivých vzdělávacích oblastí je zaznamenáváno do archu Evaluace tematických celků prostřednictvím dílčích cílů z RVP PV a Evaluace tematických celků vzhledem ke klíčovým kompetencím RVP PV

5.1 Integrované tematické bloky

1. Svět kolem nás

(svět, světadíly, hory, řeky, moře, města, cestování, cestování v čase)

Sluníčko putuje celý den po obloze a mnoho toho vidí. Pozoruje hory, řeky i louky, rostliny i zvířata a také lidi a jejich aktivity. Vidí vesmír, planety, sleduje vývoj na Zemi. Sleduje, jak je život rozmanitý, pozoruhodný, má svůj řád, a vidí, jak se proměňuje. Představte si, kolik toho Špálováčky může naučit.

Záměr integrovaného bloku:

- citlivě uvést dítě do společnosti vrstevníků

- podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti i dospělému
- vštěpovat úctu ke členům rodiny i ostatním lidem, vytvářet mezigenerační vazby
- posilovat, kultivovat a obohacovat vzájemnou komunikaci
- uvést děti do společnosti ostatních lidí a pravidel jejich soužití
- rozvíjet elementární povědomí dětí o přírodě, seznamovat s druhy živočichů i rostlin a péčí o ně
- vštěpovat poznatky o planetě Zemi a o univerzálních zákonitostech, na nichž je založena existence vesmíru
- rozvíjet u dětí úctu ke všem formám života
- učit děti chránit přírodu, uvědomovat si sounáležitost s ní
- podporovat pozorování, experimentování a prožívání přírody
- rozvíjet schopnost vnímat krásu v elementárních projevech přírody
- vytvářet elementární povědomí o sociálním, kulturním, věcném a technickém prostředí
- vytvářet základy pro práci s informacemi
- seznamovat s místem a prostředím, ve kterém dítě žije

Hlavní očekávané výstupy:

- umět zacházet s běžnými předměty a hračkami, orientovat se v prostoru
- zvládat pohybové dovednosti v přírodním terénu
- být zručné a nápadité při zpracovávání přírodních materiálů
- vnímat, že svět má svůj řád, je různorodý a nekonečný
- pomáhat chránit okolní přírodu, pečovat o živé tvory a rostliny
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat
- vnímat přírodu jako zdroj umělecké inspirace a citových prožitků
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém prostředí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- mít povědomí o širším sociálním, kulturním, přírodním, věcném i technickém prostředí a jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek z okolí a života dítěte
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí, porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé

Sledované kompetence:

- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení

2. Kouzelná příroda

(živly, vodní svět, klima, etniky, kultury, roční období)

Duha vzniká z jednotlivých paprsků bílého světla, které se rozkládá do spektra jednotlivých barev. Každá je pak jiná, nezaměnitelná a nenahraditelná, stejně jako jednotliví lidé či další odlišnosti světa kolem nás. Duha učí, jak si jich všimat, oceňovat je či respektovat, jak pochopit, že nic ve světě není konstantní, jelikož vše prochází proměnou a vývojem a má mnoho poloh a úhlů nahlížení. Ukazuje dětem, že je možné a často i nezbytné aktivovat a prožívat jak malé, tak i zásadní změny.

Záměr integrovaného bloku:

rozvít elementární povědomí dětí o změnách v přírodě v různých ročních obdobích, o změnách lidského těla v průběhu života i pod vlivem nejrozličnějších faktorů, ke všem změnám přistupovat bez obav

- učit se prožívat změny jako pozitivní protiklad stereotypu
- vést děti k aktivní účasti na změnách a k jejich aktivní iniciaci
- seznamovat děti s tím, že jeden úkol může mít více správných řešení
- učit děti kriticky myslet a vyhodnocovat získané informace
- vést děti k flexibilitě myšlení a k hledání různých pohledů na situaci, úkol, člověka
- učit děti pružně reagovat na změny a vnímat je jako nezbytný faktor vývoje
- získávat zkušenosti z rozličných sociálních rolí
- seznamovat děti se světem lidí a jejich kulturami, vytvářet povědomí o existenci jiných národností a kulturních odlišností
- umožnit dítěti pomocí osvojení potřebných dovedností, návyků a postojů se aktivně podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí

Hlavní očekávané výstupy:

- mít elementární poznatky o okolním prostředí a jeho proměnách
- aktivně přijímat poznatky ze světa lidí, národní kultury a z nich vyvozovat závěry pro další vzdělávání
- spolupracovat s ostatními
- vnímat, že druhý může mít jiný názor či přání, vycházet mu vstříc
- chovat se obezřetně při setkání s neznámým člověkem, v případě potřeby požádat druhého o pomoc
- pochopit, že každý ve společnosti má svoji roli, která se průběhem času nebo změnou okolností mění
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým bez předsudků, s úctou k jejich osobě
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla soužití a chování, mohou se chovat neočekávaně a tím ohrožovat pohodu a bezpečí druhých
- odmítat společensky nežádoucí chování, umět říci ne a kultivovaně prosadit svůj názor
- umět pracovat s chybou jako pozitivním prvkem učení

Sledované Kompetence:

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

3. Já, človíček

(dítě a jeho tělo, rodina, povolání)

Obláček je tvořen z vody, která je základem života pro všechno živé, a proto ví a zná, jak tento život chránit a jak si počínat, abychom jej prožili ve zdraví a bezpečí.

Také ví, že máme každý svou rodinu, národ, vlast, kam patříme, a máme své oslavy, tradice.

Záměr integrovaného bloku:

- vytvářet u dětí základy filozofie zdravého životního stylu spočívající ve vytváření povědomí o důležitosti péče o zdraví fyzické i psychické, zdravé výživy a životosprávy
- seznamovat děti s pojmy souvisejícími se zdravím, tělem a jeho vývojem, pohybem, sportem
- aktivizovat u dětí všechny smysly k prožívání a ztvárňování poznání
- stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte
- stimulovat a podporovat fyzickou odolnost a pohodu dětí
- zlepšovat jejich tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu
- podporovat rozvoj sebeobslužných dovedností, pohybových a manipulačních dovedností
- podporovat jejich duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost
- založit u dětí elementární povědomí o vlivu člověka na životní prostředí a vytvořit základ pro otevřený a odpovědný postoj k životnímu prostředí

Hlavní očekávané výstupy:

- pojmenovat části těla a orgánů, znát jejich funkci
- mít povědomí o těle a jeho vývoji
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- vědět, kde vyhledat pomoc v případě nebezpečí
- osvojit si zásady a správné postupy saunování
- osvojit si zásady bezpečného provozování sportovních aktivit

mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí

Sledované kompetence:

- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

4. Krása kolem nás

(umění, prožitky, pohádky)

Dětský svět je plný fantazie a hvězdička je průvodkyní po světě pohádek a nejpodivnějších příběhů, kouzel a umělecké tvořivosti člověka ve všech jeho formách.

Záměr integrovaného bloku:

- seznámit děti s klasickými i moderními českými pohádkami i s pohádkami jiných národů
- učit děti charakterizovat jednotlivé postavy, posuzovat situace, vyvozovat moudra a ponaučení obsažených v pohádkách, povídkách, bájích, bajkách, ...
- rozvíjet řečové a jazykové dovednosti receptivní (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivní (výslovnost, vytváření pojmů, mluvní projev, vyjadřování)
- vést děti k osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka i dalších forem sdělení a vlastního vyjádření verbálních i neverbálních (výtvarných, hudebních, dramatických, pohybových)
- uvést děti do světa kultury a umění

Hlavní očekávané výstupy:

- sledovat a vyprávět příběhy, pohádky, popsat situaci
- umět zformulovat svůj názor a vyjádřit jej
- chápat slovní vtip a humor, rozumět slovními hříčkám, tvořit rýmy
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat nápady
- projevovat zájem o knihy, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- vyjadřovat svou představitost a fantazii v tvořivých činnostech – výtvarných, hudebních, pohybových, dramatických
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžnému postupu
- těšit se z příjemných zážitků setkání s uměním

Sledované kompetence:

- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopný respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem,

jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

5. Tajuplný svět v nás

(emoce, zákonitosti života)

Měsíček v noci vstupuje lidem do jejich snů, zná jejich myšlenky, tajná přání i pocity, a proto děti může naučit mnoho o nich samých a jejich vztazích k okolnímu světu.

Záměr integrovaného bloku:

- vést děti k relativní citové samostatnosti
- podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost
- rozvíjet intelekt, řeč a jazyk, poznávací procesy a funkce, city i vůli
- rozvíjet sebepojetí a sebenahlížení, kreativitu sebevyjádření
- stimulovat osvojování a rozvoj vzdělávacích dovedností

Hlavní očekávané výstupy

- poznávat sebe sama, rozvíjet pozitivní city k sobě
- uvědomovat si vlastní možnosti i limity
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje, vyjadřovat se
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- zachytit a vyjádřit své prožitky – slovně, výtvarně, hudebně, pohybově, dramatickou improvizací
- prožívat a dětským způsobem vyjadřovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad, běžným neverbálním projevům citových projevů a nálad druhých
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva, chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
-

Sledované kompetence:

- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem

5.2 Nadstandartní aktivity

Mateřská škola nabízí každoročně zákonným zástupcům tyto aktivity:

- ⇒ saunování
- ⇒ inhalace
- ⇒ lyžařský výcvik
- ⇒ plavecký výcvik

Lyžařský a plavecký výcvik je hrazen zákonnými zástupci, náklady na saunování a inhalace jsou v režii školy.

5.3 Uplatňované metody a formy práce

- ⇒ prožitkové a kooperativní učení hrou, které je založeno na přímých zážitcích dítěte
- ⇒ upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání
- ⇒ aktivně podporujeme rozvoj komunikativních dovedností
- ⇒ využíváme spontánních nápadů dětí, podporujeme dětskou zvědavost a potřebu objevovat
- ⇒ uplatňujeme situační učení, didakticky cílenou činnost
- ⇒ spontánní sociální učení, experimentování se sociálními rolemi
- ⇒ hra, spontánní a didakticky cílené aktivity
- ⇒ komunitní kruh (slouží k rozvoji komunitního života, rozvoj prosociálních a emočních dovedností, jeho součástí je i seznámení s denním plánem a nabídkou činností, s aktualitami či organizačními změnami)
- ⇒ individuální a individualizovaná forma vzdělávání
- ⇒ polytechnické učení
- ⇒ individuální volba a aktivní účast dítěte
- ⇒ integrovaný přístup
- ⇒ konstruktivistický přístup

Vzdělávací nabídka

Prožitkové činnosti

- *Dramatická cvičení, improvizace /divadlo, dialogy/*
- *Dramatické hry*
- *Psychomotorické hry /cvičení postřehu, vnímání/*
- *Práce s literárními texty*
- *Manipulace s předměty*
- *Smyslové hry*
- *Rozlišování emočních stavů, vyjadřování pocitů*
- *Nápodoba /pohyb, mimika, postoj/*
- *Sebepozorování*
- *Pěstitecké, chovatelské činnosti*
- *Praktické činnosti /vaření, šití, praní, bezpečnost, doprava/*
- *Vytváření vlastních postupů /kuchařka/*
- *Řešení modelových situací*
- *Experimenty, pokusy, práce s lupou*
- *Hudební a hudebně pohybové činnosti*

Jazykové činnosti

- *Verbální a neverbální komunikační aktivity*
- *Slovní hry, slovní cvičení*
- *Obrázkové čtení*
- *Hry s říkadly, písněmi, textem*
- *Dechová cvičení*
- *Artikulační cvičení*

Kooperační činnosti

- *Společenské hry ve dvojicích, ve skupinách*
- *Vyhledávání informací v encyklopediích, knihách*
- *Vzájemná pozorování a napodobování pohybu*
- *Námětové hry*
- *Konstruování*
- *Kooperativní hry*
- *Řešení problémových situací*
-

Tvořivé činnosti

- *Výtvarné a pracovní činnosti*
- *Zpracovávání, práce s materiálem*
- *Hra s mozaikami, doplňovačkami*
- *Skládání skládanek /puzzle, dělené obrázky/*
- *Skládání, lepení, stříhání, kreslení, modelování*
- *Ztvárňování kresbou, modelování, konstruování*

Poznávací činnosti

- *Práce s obrázky, fotografiemi*
- *Diskuse o zvířatech*
- *Mapování těla, předmětů*
- *Práce s mapou*
- *Hry s hledáním shody a rozdílu*
- *Naslouchání příběhům a pohádkám*
- *Pozorování*

Pohybové činnosti

- *Spontánní pohybové činnosti, přirozená cvičení*
- *Cvičení na náradí, cvičení s náčiním*
- *Zdravotně zaměřené činnosti – protahování, uvolnění, relaxace*
- *Akrobatická cvičení*
- *Hry v přírodě*
- *Taneční hry*

Grafomotorické činnosti

- *Dle metodiky pro rozvoj grafomotoriky*
- *Metoda Dobrého startu*

Komunitní kruh

- *Společná setkávání, sdílení a aktivní naslouchání*
- *Kreslení piktogramů pravidel soužití*
- *Kreslení piktogramů rozdělí hraček a pomůcek ve třídě*

Akce / besedy, exkurze, výlety, výstavy/

- *Exkurze, besedy*
- *Divadlo, kino*
- *Výlety do přírody, zdolávání přírodních překážek*
- *Výstavky výtvarných prací*
- *Videoprojekce*
- *Přirozená setkávání, návštěvy*
- *Sezónní činnosti*
- *Tematické vycházky*
- *Oslavy, tradice*

Sebe-obslužné činnosti

- *Nácvik konkrétních dovedností – hygiena, stolování, oblékání*
- *Úprava prostředí*
- *Pracovní činnosti spojené s hygienou, stolováním, sebeobsluhou*
- *Hravé činnosti*

6. Evaluace

6.1 Autoevaluační systém školy – viz tabulka

6.2 Kroky evaluace

1. sběr dat
2. analýza informací
3. plán dalšího postupu

6.3 Hospitační činnost ředitelky

Hospitační činnost ředitelky	
ohlášená hospitace 2x ročně	1. TVP, třídní dokumenty 2. kompetence učitelky Kompetentní učitel 21.století (mezinárodní profesní rámec kvality ISSA) - hodnocení indikátorů zvolených kritérií
mimořádná hospitace v případě náznaků jakýchkoli problémů	v rozsahu ohlášené hospitace s hloubkovým zaměřením na naznačovanou problémovou oblast
namátková kontrola v případě potřeby	zacílená na sledování jedné konkrétně vytyčené oblasti či faktoru
průběžné vstupy průběžně	pozorování chodu třídy a jejího klimatu bez zacílení na konkrétní aspekty

6.4 Pedagogická diagnostika

Portfolio dítěte	vstupní dotazník s osobní anamnézou dítěte	je vyplňován na počátku docházky dítěte do mateřské školy zástupcem dítěte
	práce dítěte	průběžně jsou do něj vkládány dětské práce jako kresba postavy, pracovní listy, významné výtvarné práce
	diagnostický test iShopi	2x ročně - na počátku a konci školního roku
	záznamový arch dítěte	průběžně jsou do něj zaznamenávány podněty pro individuální podporu rozvoje dítěte

Autoevaluační systém školy			
Co vyhodnocujeme	Jak vyhodnocujeme	Jak často	Kdo
Školní vzdělávací program			
soulad TVP s ŠVP	hospitace	1x ročně	ředitelka
	hodnovené třídy	2x ročně	učitelky
	pedagogická rada	2x ročně	ředitelka
	analýza třídní dokumentace	2x ročně	ředitelka
naplňování cílů ŠVP	pedagogická rada	1x ročně	ředitelka
rozvoj školy	brainstorming	1x ročně	pedagogický sbor
Podmínky vzdělávání			
věcné podmínky	pedagogická rada	1x ročně	učitelky
životospráva	pedagogická rada	1x ročně	učitelky
psychosociální podmínky	pedagogická rada	1x ročně	učitelky
organizační chod	pedagogická rada	1x ročně	učitelky
řízení školy	pedagogická rada	1x ročně	učitelky
personální zajištění	pedagogická rada	1x ročně	učitelky
vztahy s rodiči	dotazník pro rodiče	1x ročně	učitelky
	pedagogická rada	1x ročně	ředitelka
	rozhovory s rodiči	průběžně	učitelky, ředitelka
spolupráce s partnery	pedagogická rada	1x ročně	ředitelka
chod stravovacího úseku	kontrola	2x ročně	ředitelka, vedoucí ŠJ
	sebehodnocení	1x ročně	vedoucí školní jídelny
	pozorování	průběžně	kuchařky
		4x ročně	ředitelka
chod úklidového úseku	kontrola	4x ročně	zástupkyně ředitelky
	sebehodnocení	1x ročně	školnice, uklízečka
	pozorování	průběžně	ředitelka
	provozní porada	1x ročně	ředitelka, školnice
plán DVPP	pedagogická rada	2x ročně	ředitelka
klíma školy	rozhovory se zaměstnanci	průběžně	ředitelka
	rozhovory s rodiči	průběžně	učitelky
	pedagogická porada	1x ročně	ředitelka
	dotazník zaměstnanci Klíma	1x ročně	všichni zaměstnanci
Průběh vzdělávání			
pedagogický styl	hospitace	1x ročně	ředitelka
	náslech kolegyně	1x ročně	učitelky
	pozorování	průběžně	ředitelka
	sebehodnocení	1x ročně	učitelky
metody a formy práce	pozorování	průběžně	učitelky
	hospitace	1x ročně	ředitelka

	náslech kolegyně	1x ročně	učitelky
vzdělávací nabídka	evaluace denní edukace	každodenně	učitelky
	evaluace tematické části	po ukončení	učitelky
	hodnocení třídy	2x ročně	učitelky
	pedagogická porada	2x ročně	učitelky
	pozorování	průběžně	ředitelka
akce školy	pedagogická porada	2x ročně	učitelky, ředitelka
	dotazník rodiče	1x ročně	učitelky
Výsledky vzdělávání			
naplňování indiv.potřeb dětí	IVP	2x ročně	učitelky
	pedagogická porada	2x ročně	ředitelka
	hospitace	1x ročně	ředitelka
individuální rozvoj dětí	záznamový arch	průběžně	učitelky
	hospitace	1x ročně	ředitelka
	pedagogická rada 2x		učitelky
klíma třídy	hodnocení třídy	2x ročně	učitelky
	hospitace	1x ročně	ředitelka
	pedagogická rada	2x ročně	učitelky

Seznam použité literatury:

1. Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Praha, VÚP 2004
2. Manuál k přípravě školního (třídního) vzdělávacího programu mateřské školy. Praha, VÚP 2005
3. Pedagogické hodnocení v pojetí RVP PV, Metodika pro podporu individualizace vzdělávání v podmínkách mateřské školy. Praha, VÚP 2007
4. Tomanová D.: Úvod do pedagogické diagnostiky. Olomouc, Univerzita Palackého pedagogická fakulta, 2006
5. Příspěvky na internetové adrese www.rvp.cz